

ACC. N:R. M. 13870; d. lantbr. s. 1-3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Karl Åkesson
Härad: Bara Adress: Bantungst. 13, Lund
Socken: Nerishög Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1954 Född år 1881 i Nerishög

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kvinnor och kvinnöfvt. s. 1-3.

LUF 99

ACC. N:R M. 13870:/.

L u f 99

Kvarnar.

Hänvishing till mina tidigare insända uppgifter om Pivermöllan i Nevishög.

Vingarna gingo medsols, d.v.s. då de voro ställda mot solen, följde de solens bana. Mjölsikten uppsattes troligen, då möllan fick sin nuvarande plats. Kross med motor däremot under första världskriget.

Kvarnen ägdes på 1840-talet av en Anders Andersson och på 1860-talet till 1900 av dennes son Nils Andersson, "Pivermöllaren". Denne hade många offentliga uppdrag, och han utarrenderade därför möllan till sin bror Jöns Andersson.

Betalning för malningen erlades alltid med tull, ända till dess bestämmelserna under första världskriget föreskrev, att den skulle erläggas kontant.

Kvarnägaren innehade även ett jordbruk om 14 tunnland åker, men detta utarrenderades ej med kvarnen.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 99
1.

ACC. N:R M. 13870:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Tullen användes till gödning av svin, eller ock försåldes den.

Mjölnaren betraktades som en godmodig person, och han ville ju också behålla sina kunder. Hans sociala ställning var emellertid lägre än dessas.

Möllesäckarna i mitt barndomshem voro förfärdigade av hampa. De rymde 1 tunna var och voro märkta med min fars initialer. De voro sydda av en räcka, som min mor hade vävt före sitt giftermål, medan hon var i sitt föräldrahem. De höllo till ständigt bruk i 65 år och voro ej på långt när uppslitna, då jag lämnade jordbruket 1941. En av dessa möllesäckar har överlämnats till Kulturen i Lund.

Den malning man fick tillbaka, var alltid av ens egen spannmål.

En plötslig vind kunde, om kvarnen stod vänd mot den, sätta den brand, om ej persen (pressen, bromsen) var säker och seglen inrullade, eller, om kvarnen var vänd från den, lyfta av kvarnhatten med vingarna. Det senare hände en gång Grevie mölla, som även var belägen i Nevishögs socken.

Plats för övernattning behövdes ej på Pivermöllan, emedan den

ACC. N:R M. 13870:3.

malde endast för socknens befolkning, men vid Lödde vattenkvarn,
som malde och siktade synnerligen vackert och som man använde sig
av särskilt till julbaket, var alltid anordning för övernattning,
troligen i någon hästspilta. Till Lödde vattenkvarn körde man näm-
ligen från Nevishög genom Lund på 1860- och 1870-talen, och man var
då alltid beredd på övernattning där.

.oOo.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.